ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1952 సం॥ ఏప్రిల్ 6-వ తేదీ, ఆదివారము

దేశోద్ధారకునివర్ధంతి

చైత్రశుద్ధ ద్వాదశీ పుణ్యదినం

—సంస్మృతి—

పంతులుగారి వర్ధంతి
ఇంగ్లీషు తేదీల ప్రకారం
ఏప్రియల్ 11 వ తేదీ

"ధీరోదాత్తుడు, నిర్వికారుడు, జగద్వితుండు, సౌజన్య విస్తారుండు, కుతుకశీలుడు, వర్కకులజ విస్తారుండు, కూరుండు, గంభీరుండు, డిద్ద విచార పారుడగుటన్ పెంపార విశ్వంభరా భారంచెల్ల వహింప రాఘవ మహాభాగుడ్ వి యోగించెదన్ "(మొల్ల)

దశరథుడు, శ్రీరామ చంద్రునిమీద రాజ్యభారం పుంచటానికి నిశ్చయించినిండు పలిలో పై విధంగా ప్రకటన చేశాడు ధశరథుడు, శ్రీ రాముడు తన పంతానం కావటంచేతి సింహాసనం వప్పగింత చేస్తున్నానవలేదు

సర్వసద్గుణ సంపన్నుడైన మహాపురుషుడు కావటంచేతి రాజ్య భారాన్ని వప్పగింత చేస్తున్నానన్నాడు మానవోత్తముడైన పురుషునకు యేయే సద్గుణ సంపత్తి వుండాలో దశరథుడు స్పష్టంగా నిర్వచించాడు అలాంటి గుణ సంపత్తి కలవాడు గనుక నే రామ చంద్రుడు దశరథుడు అళించినట్టు పురాణ పురుషుడై, తిరతరాల మానవ జాతికి పూజనీయుడు కావగలిగాడు

అలాంటి, పురాణ పురుషుల సంస్మరణ మానవజాతికి యెప్పటికప్పుడు నూతనావేశాన్నీ, బలాన్నీ చేకూర్చి పురోగమన శీలంగల వారినిగా తీయారు చేస్తాంది అదేవిధంగా మహా పురుషులైన జాతీయ నాయకుల సంస్మృతి జాతికి నూతన తేజాన్నీ ఆరోగ్య బలాన్ని లుగజేస్తుంది

చంద్రునిలో ఏయే మహాగుణాలున్నాయని దశరథుడు పేర్కొన్నాడో ఆ మహాగుణాలన్నీ శ్రీ వాగీశ్వరరావు పంతులుగారిలో మనకు గోచరించుతున్నాయ్ ధర్మ నిర్వహణలో ఎట్టి ఆటంకాలు ఎదురైనా తెనుకాడని 'ధీరుడు' పొరాసాపోటేసుడై వుండికూడా 'గుణోదాగుడు' తానూ తన సంస్కృతీ మాత్రమే గొప్పదని యితరులలోని ఉత్తమ గుణములనూ, ఉత్తమ సంస్కృతులనూ తృణీకరించినవాడుకాగు ఈ అధునాతన యుగంలో, విశ్వసాహిత్యరంగంనుంచి అనేక జీవప్రవంతులు బయల్వెళ్లి ఆంధ్ర సాహిత్యరంగంలో లీనమైపోయినై ఆ సంగమ సమయంలో కలోలాలు చెలరేగకుండా సరియైన చెలియలికట్టలు నిర్మించి ఆ మహా వాహిని విస్తరించి జాతీయ క్షేత్రి వ్యవసాయానికి మహా భాగ్యలక్ష్మిగా పరిణమించేలాగు సంస్కరించారు పంతులుగారు ఈ ఉదారతి చూపలేకపోయినట్లయితే, ఆంధ్ర సారస్వతం అంతర్జాతీయ విఖ్యాతిని ఆర్జించుకోగల ఈ ఉత్తమ స్థితికి లేవగలిగేది కాదు అధునాతన సాహిత్య చరిత్రమ అవగతం చేసుకోగలిగిన ప్రతి ఒక్కరికీ ఈ విషయం విస్పష్టంగా బోధపడుతుంది

"దేహధర్మ క్షేత్రమునందు పరిమితముగ నున్న శక్తిని అపరిమితముగ జేసి పరిపుష్టము జేయుట సకల యోగములకు, కార్యములకూ, ధర్మములకు ఎరమార్గం —(పంతులుగారు)

ఈ పరమాదర్శాన్ని దృష్టిలో వుంచుకుని, 'నిర్వికారుడై' జయాపజయాలను స్వీకరించుచూ, జీవితాన్ని ధర్మ పథాన నడిపించుకుని మహా విజయాన్ని చేపట్టగలిగారు పర్వతో ముఖమైన ఆంధ్రాభ్యుదయం పంతులుగారి పరమ లక్ష్యం జాతికి పురోగమన శీలంయేర్పడటానికి కావలసిన మూలశక్తిని ఆయన ప్రసాదించారు

'విజ్ఞా విరహితమైన జాతి యేవిధముగనూ ఉద్ధరించబడజేరదు చైతన్య రహితమైన స్థాణువును మేల్కొల్పుట అసంభవము అందుచే విజ్ఞాన ప్రాణ ప్రతిష్ఠ ఏకైక కర్తవ్యము —

(పంతులుగారు)

ఈ మహాసత్యాన్ని గ్రహించి దేశోద్ధారకుడు, జాతికి విజ్ఞాన దీక్షతిను నిర్మించగల మహాసంస్థలను ప్రతిష్ఠాపన చేశారు తద్వారా ఆంధ్రాభ్యుదయ మహాపాదధి, దేశోద్ధారకుడు కావగిలిగారు

పంతులుగారు కీర్తిశేషులై ఇప్పటికప్పుడే 14 సంవత్సరాలు గడిచిపోయినై ఈ చైత్రశుద్ధ ద్వాదశీ పుణ్యదినాన ఆత్మజాతి ఏ చేటా పంతులుగారి వర్ధంతి మహోత్సవాన్ని జరుపుకుంటూ వారి చరిత్రను సంస్మరించుతోంది ఆంధ్రజాతి ప్రస్తుతావస్థలో అనేక కడగండ్లకు లోనైనా చిక్కులలో వుంది శ్రీ పంతులుగారి సంస్మృతి మనకు తగిన మనోబలాన్ని ప్రసాదించి తోడుపుచ్చలను గడచి గట్టెక్కగల పుష్టి నివ్వగలదని ఆశించుతున్నాం

మనమింక బలహీనులమై యుండగా, కొరకు దవి పోయెను మన మింక కొరకు దవి పోయెను కాబట్టి నీతిమంతులమగు తీర్చబడి మరింత ఉగ్రతమందు రక్షింపబడుదుము ఏల దేవుని కుమారుడైన యేసుక్రీస్తు మరణమాదాన పరచబడిన వారమై ఆయన నిశ్చయముగా రక్షింపబడుదుము

క్రీస్తు యుక్తకాలమున బలహీనుల పాపములకై యుండగానే క్రీస్తు మన కొరకు ఆయన రక్తమువలన యీవుడు శ్చయముగా ఆయన ద్వారా దేవునియనగా శత్రువులమై యుండగా ణము ద్వారా మనము దేవునితో నిరంతరము జీవించుట చేత మరి

విపరములు తెలియగోరిన ఈ అడ్రసు
"The Roses", Kotagiri, Nilgiris Madhura Dt

పాటములు చదువగోరిన ఈ అడ్రసు
Jeeva Prakash School
Ramapatnam Nellore Dt

అంతర్జాతీయ పోటీ ప్రథమ బహుమతి కథలు - 1

నిద్రసంచీ

టుల్లీ రైజొనెన్

టుల్లీ రైజొనెన్ అనేక నవలలూ, నాటకములు, కథలూ వ్రాసిన రచయిత్రి, వయసు 44 సంవత్సరాలు, ఫిన్‌లాండ్‌లో బహుళ ప్రచారంలోవున్న 'కూవా' అనే పత్రికకు సంపాదకురాలు జన్మస్థానం కారిలియన్ ఇస్తామస్, ఈమె స్టాహోల్మ్‌లోవున్న ఈస్టోనియా కాండిశీకుల్లో ఒకర్ని వివాహం చేసుకుంది రైజొనెన్ పతి హెల్‌సింకిలో వుండి తన రచనా వ్యాసంగాలను సారించుతూవుంది

బస్సు ఆగింది. ఆ పల్లెటూరి పోస్టాఫీసు ముంద

కౌన్సిల్‌కు రాజాజీ నామినేషన్‌పై దావా

మదరాసు, ఏప్రిల్ 4 కమ్యూనిస్టు వాయకుడు శ్రీ పి రామమూర్తిగారు నేడు హైకోర్టులో మదరాసు గవర్నరు రాజ్యాంగసూత్రము 171(8)ఇ క్రింద శ్రీ సి రాజగోపాలాచారిగారిని నామినేటుచేస్తూ జారీచేసిన వుత్తర్వును రద్దుచేయుచు వుత్తర్వు ఇస్తించ కోరుతూ పిటిషన్ దాఖలుచేశారు

ఈ పిటిషన్ పోనువారం విచారణకు వచ్చినప్పుడు శ్రీ రామమూర్తి స్వయంగానే వాదిస్తాడట

మెట్రిక్ అప్పు/కాకుండా ఇంటర్ మీడియట్ పరీక్షలలో పాస్ కావలసిన Grover's Correspondence College, P B 372, New Delhi

విజయ కమ్మర్షియల్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, విజయవాడ.

సీజను డిపాజిట్లు

హామీలులోను, బ్యాంకు బ్రాంచీలలోను, సీజను డిపాజిట్లు యీరోజు నుండి రోజుకు పెలలు పరకరూ 100/- లు అంతకు పైన అంగీకరించబడును సంవత్సరమునకు నూటికి యీ 4 శాతం చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును

మ సూర్యనారాయణ,
మేనేజింగు డైరెక్టరు

నోటీసు

అనంతపురం జిల్లా కోర్టులో
యు సి నంబరు 25/51
అప్పీలు నంబరు 30/46
అర్జీదారు - జే శ్రీనివాసశాస్త్రి, కోలహార్వి
రెస్పాండెంటు:- పాటీలు వర సింహారెడ్డి కోటలిగి

పాటీలు వరసింహారెడ్డికి నోటీసు పై సాక్షులతో యేలం మర్రులు నిర్వయించుటకు నీకు నోటీసుకు గాను 10-5-52 తేదీ వాయిదా వేయబడినది ఆ తేదీ నాడు హాజరుకాకపోతే నీ పరోక్షమందు నిర్ణయించబడును

(సం) టి చింతాంబరయ్య,
జడ్జి సబ్‌కోర్టు
అనంతపురం, 2-4 52

నిద్రపంచి

(5-వ పేజీ తరువాయి)

ఆ ఎర్రజాట్టు పిలకూడా డాన్సుపార్టీకి వస్తుందని, సెస్టోరీ తెలుసుకున్నాడు అందుచేత తిను కూడా ఆపార్టీకి వెళ్ళాలని నిశ్చయం చేసుకున్నాడు మొదట అనుకున్నట్టు సాయింత్రానికి తన గ్రామానికి తిరిగివెళ్ళలేదు అడ్యాన్సుహాలుకు వెళ్ళాడు కాపవతుప్పల మొరటుమనిషి డ్యాన్సుహాల్లో ప్రత్యక్షమయ్యాడు

హాలంతా యువతీ యువకులతో క్రిక్కిరిసివుంది తక్కిన వాళ్ళంతా డ్యాన్సుచేస్తుంటే సెస్టోరీ ఒకమూలగా ఒదిగినుంటుని చూస్తున్నాడు అతనికి డ్యాన్సు చెయ్యటంచేతగాదు, శ్రద్ధ లేదు, సెస్టోరీకళ్లు కాపవసుంటల నిట్టలూ, బాధగా నలబడిపోయిన ఎర్రజాట్టుపిల్ల మరో యువకుడితో నాట్యం చేస్తోంది అతని ముఖం కళకళలాడుతూవుంది కాశాంతి మనిషి అతని ఎగురోమ్ము ఆ ఎర్రజాట్టు అమ్మాయి చుట్టూలనికి కాతుకొని వుంది నాట్యం జరుగుతున్నంతసేపూ, సెస్టోరీ అలా నేచూస్తూ నిలబడి పోయాడు నాట్యం ఆగిపోయింది జంటలు జంటలుగా బయటికి నిడుకున్నారు, దల్లగారిపిల్లుకోటానికి సెస్టోరీకూడా వాళ్లతోపాటు బయటికి వచ్చాడు

అతనికి అర్థంకాలేదు ఆ అమ్మాయి ఆ యువకుడితో అలా ఎందుకు తిరుగుతోందో అతనికి బోధపడలేదు ఆ అమ్మాయితో తన వంగతంతా చెప్పాలని, తిను, పని గట్టుకుని ఇంతదూరం వచ్చాడు. తమ యింతవరకూ, చెప్పకపోయినా, తిను చెప్పబోతున్నాడని ఆ అమ్మాయి అర్థం చేసుకోవలసివుంది నిజానికి అతని కళ్ళవంక చూస్తేనే ఆ విషయం ఆ అమ్మాయికి బోధపడుతుంది తన మనస్సులో ఏ అభిప్రాయమూ లేకపోతే నిద్రపంచి తనకెందుకిచ్చింది చేతులలో అన్నిదుకాణాలుంటే ఈ పామాన్లకోసం తను యింతదూరం ఎందుకొచ్చాడో అంతమాత్రంగ్రహించలేదా? ఆపిల్లకోసమే గదా తనకిచ్చింది తన యింటికి తీసుకుపోవటానికి వచ్చాడు. ఇంకా ఆ అమ్మాయి మరో యువకునితో నాట్యంచెయ్యటమంటే యేమిటికి? సెస్టోరికి ఇదంతా ఏమీ అర్థంకాలేదు

ఆయువతీ యువకుడు లిద్దరూ వచ్చి ఒక్కుకు విడుచుస్తున్నారు ఆ యువకుడూ 'గాంచెం ఓగు తియ్యబడేసుకుపస్తా' వన్నాడు 'పరే ఇక్కడ ఎదురు చూస్తూ వుంటా' వన్నాది యువతి ఆమాటలు సెస్టోరీ చెవులబడ్డాయ్ పాదలచాటున గ్రాసులు చప్పుడు విని పిస్తోంది ఆయువతి, కాస్తూ చేతులూ బారజాపి తల క్రేలవేసి నడిగట్టుకు ఆనుకు కూర్చునుంది తినయింట్లో తిరుగుతూ వుండటంచేత ఆపాదాల వంక చూచాడు సెస్టోరీ వసంతిబుతువు వచ్చేటప్పటికి తినయింట్లో వుండవలసిన మనిషి

వెనక యెవరో నడిచినట్టు అతికి పైన ఆఅమ్మాయి చిరాల్ల వెనక్కు తిరిగి చూసింది జ్యోతులూవున్న కళ్లతో తి వంక చూస్తూ ఒకమనిషి కనుపించాడు బాపవ గ్రామాలనుంచి వచ్చిన మొరటుమనిషి, అతన్ని తిను లోగడ చూసేవుంది ఆఉదయం కూడా అతను గిడ్డంగికి వచ్చాడు గడచిన శిశిరఋతువులో వచ్చి నిద్రపంచి కొనుక్కుపోయాడు ఆ అమ్మాయి అన్నీ స్పష్టంగా జ్ఞాపకమున్నాయ్ చాలా విచిత్రమైన మనిషి అతని చూపులో ఏదో అధికారధీమా వుంది తినవంక రెప్పవాల్చకుండా చూస్తున్నాడు నోటితో మాట్లాడకుండా చూపుల్తోనే ఏదో చెబుతున్నాడు ఆపిల్ల కదలక్లేక పోయింది బిగ్గిరిగా ఆరుద్దామనుకుంది కాని గొంతు పెగల్లేదు ఆ మనిషి అలానే చూస్తున్నాడు

ఉన్నట్టుండి, హఠాత్తుగా ఆపిల్ల దగ్గిరికొచ్చాడు, పక్కనే నిల్చున్నాడు కాళ్ళపంగతీ, బల్లకూర్చు పంగతీ, ఆపిల్లకోసం పంపిద్దంగావున్నయింటిపంగతీ చెబుతున్నాడు తాను కొన్న నిద్రపంచి పంగతి కూడా జ్ఞాపకం చేశాడు అతనిచేతులు దాగర మీద పమ్మెటలులా బండగావున్నయ్ అయినా వాటిలో ఎంతో సౌజన్యత్రికూడా వుంది, ఆ పిల్ల పిక్కలమీద చేతులు వేసి అతి సుతిమెత్తనిగా మోకాళ్ళవరకూ జరుపుతున్నాడు అతని చేతులు నిప్పులా పలవలా మసిలిపోతున్నయ్, పంపర్సిరాల తరబడిగా అతనిలో అణగివున్నవి ఆ వేళాలన్నీ ఆ అరచేతుల్లో మెసులుతున్నయ్ ఆ చెయ్యి బాడవతుప్పల నుంచి పాకివచ్చిన సర్పంలా వుంది బాపవతుప్పలనుంచి బయటికి వచ్చి తనితివృక్షానికి ఆకిగా పాకివేసుకుంటోంది

ఇంతలోనే ఆపిల్ల కొంచెం తెప్పరిలి, కల్లోలంగా అరిచేసింది సెస్టోరీ ఒక్క గెంతు గెంటాడు గట్టుదూకి పరిగెత్తుతున్నాడు ఆ అమ్మాయిగో ఇంకా డ్యాన్సుచేసిన యువకుడు రెండోఎక్కనుంచి పరిగెత్తుకొచ్చాడు ఆ పిల్ల అతని దగ్గిరికి పరుగెత్తింది ఏదో చెబుతోంది—'ఒక మనిషి బాపవ మనిషి—నా కాళ్లు ఎవరదీశాడు—ఇంకేం చెయ్యలేదు—కాళ్లు ఎవరదీశాడు—పరిగెత్తాడు—ఏదిరా బోలెడు చెత్త కూట్లాడాడు!

సెస్టోరీ ఇంకా పరిగెత్తుతూ నే వున్నాడు ఊళ్ళోనుంచి బయటపడే దాకా పరుగు ఆపలేదు ఊరిబయటికొచ్చినతరువాత, ఊపిరిదిడుచుకున్నాడు అక్కడినుంచి తిరిగి ప్రయాణమై వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోతున్నాడు చాలా తేడావంతిమైన రాత్రి మనకు వెన్నెలకూడా కాదు, *సూర్యుడు అసలు సముద్రగర్భంలోకి అస్తమించకుండా అహో రాత్రులూ పగలుగా నే వుంటే ఋతువు కూడా త్వరలో ఆరంభం కాబోతున్నది

అయితే యింకా అలుకువురాలేదు ఇంకా తేమ చలి వదలేదు సెస్టోరీ గదిలోకివచ్చి కుంపటి వెలిగించాడు కిటికీలకు ఇంకా అద్దాలు వెయ్యలేదు ఇప్పుడు తొందరేంటికి? నెమ్మదిగా వెయ్యొచ్చు అంతిగా కాకపోతే, దోమలు రాకుండా మేకులేసి అట్టలు రాడిలే పరిపోతుంది పైకప్పులో కూడా ఒకచోట ఖాళీవుంది దాన్నీ పూడ్చెక్కర్లేదు అలా వుంటేనే గాలి బాగా పీల్చుకోవటానికి వీలుగా వుంటుంది కుంపటిజ్వాలగా మండుతోంది గూట్లో పిచ్చికలాగా, మూలపొసి వున్న చిత్రికపాట్లుకప్పమీద ముడుచుకు పడుకున్నాడు గదిలో కొత్త కొయ్యలవాసన, బయటినుంచి బాడవల ముంజజాసన, జీలకచెట్లుకిటికీలలో నుంచి జీబూతాల్లా కనుపించుతున్నయ్ ఎక్కడో దూరాన ఒక పక్షి కళకళగా కూసింది చెట్లకొమ్మలు ఫెళఫెళా విరుగుతున్నయ్ గాలి ప్రళయంగా వీస్తోంది కుంపటి ఆరిపోకుండా వుండటానికి మరికొంతి చిత్రిక పాట్లు తెచ్చి దాల్లోపోశాడు

కుంపటిజ్వాలగా మండుతోంది దాల్లోనుంచి ఒకరవ్వ యెగిరివచ్చి గదిలో దూరిపిండజల్లా పాకేసివున్న చిత్రిక పాటులోపడి జిల్లు మంది చుట్టలు చుట్టుకున్న చిత్రికరేకులు ఒక దానితోకటి అంటుకున్నయ్ సుర సుర కాలుకుంటూ, మూల, పాట్టు నుట్టమీద వంచిగా పడుకుని నిద్రపోతున్న మనిషి దాకా వెళ్ళింది అక్కడ కొంచెం తిమాయించి, ఆరిపోయేలా కనుపించింది ఇంతలోనే కిటికీలోనుంచి రివ్వున గాలి వీచింది ఆరిపోతూ ఆరిపోతూ వున్న జ్వాలా రేఖ మళ్లా గప్పుమంది పగలబడి వస్తున్న పరుచుదాని ఎర్రజాట్టులా ఇమ్ముచ్చిపట్టు ఎడాపెడా విజృంభించింది పరుచు పరుచు జ్వాలాకేశాల పరుచేశా! పెద్దగాదండచేతులూ ముఖమూ కాపడుతున్నది! ఒకే దఫా అందరూ బాధా! ఊపిరాడకుండా లోనే అనుకుపడుకుంది దాని చేతు అతినీరికెమాద ఊపిరాడకుండా విసుకుంటున్నయ్ ఆపిల్ల వస్తుందని తినకి తెలుసు నడిచేవేపు వచ్చింది గా— కాని తినను అలా గొంతుపిసికి చంపేస్తోంటే? చెదవులుమాద ఒకముద్దు!

సెస్టోరీ ఉపిరాడకతన్నుకున్నాడు అతనికి చావాలని లేదు, పిల్ల వచ్చిందనే భయంతో తినకాళ్ళమీద పొచ్చిపోయింది పెద్దపెటున భీభత్సంగా అర్చి పంచి బద్దలుతీ పెయ్యటానికి ప్రయత్నించాడు పంచిమూత్రం కెక్కు చెదరలేదు చాలా బలమైన జిక్ పట్టు ఒకదాన్లో ఒకటి కచ్చితంగా కదనొక్కుకునుంటై ఒక చోట ఒకవస్తు కొంచెం వంగిపోయి అక్కడ మరింత కదలకుండా కదనుక్కుకు పోయింది గ్రేప్పమైన ఉక్కు మనిషి తిన్నుకు చావాలిసిందే కాని అవంతైనా చెవగదు— అ మెరికా గారంటే ఉక్కు (కాపీరైట్)

మార్చి 31 సాయంత్రం విశాఖపట్టణ పౌరులు శ్రీమతి స్థానాపతి రుక్మిణమ్మగారిని పద్మానించి సువర్ణ కంకణం బహూకరించినపందర్భంలో తీసిన ఛాయాచిత్రం ఎడమనుంచి మూడవవారు శ్రీమతి చీమలపాటి సూర్యాప్రకాశమ్మగారు వాల్లవవారు రుక్మిణమ్మగారు

తెలుగు సాహిత్యములో స్త్రీల పాటలు

శ్రీమతి ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

"వేదంబుల్ నృపశాసనంబులు సువర్ణద్విజ్ఞాపనంబుల్ పురా, ణాది (గంథము లంగనాజన విలాసాలాపలీలా సమ, పాదుర్భావము లార కావ్యములు కర్తవ్యోపదేశ క్రియా, వాద (ప్రక్రియ లెన్న కావ్య మహిమల్ దర్శింపగా శక్యమే"

అన్నాడు రామరాజ భూషణుడు వేదములు (ప్రభుసమ్మితములనీ, పురాణములు మిత్రసమ్మితములనీ, కావ్యములు కాంతాసమ్మితములనీ పెద్దలు విభజించారు కావ్యములు రెండు విధములనీ నిర్వచించిచారు. పద్య కావ్యములనీ గద్య కావ్యములనీ సంగీత సమానమే లేని సాహిత్యము సరస్వతీ దేవి సంపూర్ణ స్వరూపము కాజాలదని పెద్దల (ప్రవచనము అట్టి సంగీతసాహిత్యసమ్మేళనమే పదకవిత్వము ఈపదకవిత్వము బిడ్డల తొలిఎలుకపలకలే మధురాతి మధురములు ఈశ్రేణికి చెందినవి స్త్రీల పాటలు

ఈపాటలు సులభశైలిలో పండితే పామర జనానందకరముగా రచింపబడినవి స్త్రీ విధ్యుక్త ధర్మములను లోకజ్ఞానమును, పురాణపరిచయమును చారిత్రకవిశేషములను, వేదాంత తత్వములను వైద్యవిషయములను మన (ప్రాచీనులు అధిక విద్యావంతులు కాని స్త్రీలకు ఈ పాటలమూలమున బోధచేసినట్లు కనబడుతుంది ఈపాటలనిండా భారతీయ సంస్కృతి, నాగరికత, (ప్రాచీనసంప్రదాయములు పెల్లుబలై (ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి పుస్తకములచేతబట్టి చదువుకొను తీరికలేనివారికీ, అక్షరజ్ఞానము లేనివారికీ ఈపాటల రూపమున చక్కని విద్యాబోధ జరిగినట్లు కనబడుతుంది ఆకాలములో వయోజన విద్యావ్యాప్తి ఈవిధముగా సాగుతూ స్త్రీలలో చక్కని విజ్ఞాన వ్యాప్తి కలిగేది పాటలన్నీ కథారూపమునుండి కథావైచిత్రి పదవైచిత్రులతో నిండివున్నాయి

స్త్రీల కంఠస్వరతాళములకు (vocal Chords) అధిక శ్రమ కలిగినట్లయితే గర్భాశయమునకు హానికలుగుతుందని (ప్రాచీనుల నమ్మకము ఈకారణమువల్ల నే (గామవనమున స్త్రీలకు నిషేధించివారు అందువల్ల స్త్రీల శారీరక నిర్మాణమునకనురించి హితకరములు కొనటువంటి రాగములతో సువాయాసముగా పాడుటకు అనుకూలముగా రచించివారు ఈ పాటలన్నీ శుద్ధరాగముతో కలిసిన పదపల్లవిగల పాటలు సాధారణముగా మధ్యమస్థాయిలో ఉంటాయి నిత్యజీవితములో సందర్భోచితములుగా రచింపబడినవి

(ప్రసూతిసమయములలో శ్రీకృష్ణ జననము అనుపాటపాడుతూ ఉంటారు దీనిలో చెరసాలలో ఉన్న దేవకీ దేవికి శ్రీకృష్ణుడు జన్మించటము, దేవకీ వసుదేవులకు కంసునివలన భయము, కంసుని దుష్టత్వము శ్రీకృష్ణుని బాల్యక్రీడలు కంసవధ మొదలైన విషయములు వర్ణింపబడి ఉన్నాయి ఈ మాదిరిలో శ్రీరామ జననము అను పాట ఉన్నది

జోలపాటలు, లాలిపాటలు పసిబిడ్డలకు పాడే పాటలు వీనిలో లాలిపాటలు ఏడ్చేబిడ్డలను సమాధాన పెట్టుతూ లాలిస్తూ పాడేవి జోలపాటలు బిడ్డలను నిద్రురపుచ్చటానికి పాడేవి "శకుంతల్తి పశుర్వేత్తి - పత్తిగావరసం ఫణిః" అన్నట్లుగా పసిబిడ్డలు గానూ ధుర్యమునకు ముస్తుల్లై ఆకర్షింపబడుతారు నిద్రకనుకూలమైన శ్రీరాగము లోను, కొలనూదకరాగమైన ఆనంద భైరవిలోను ఈ పాటలకు పాడుతూ ఉంటారు అదిగాక పండ్లురాని పసిబిడ్డలకు (ప్రబోధకరములైన విషయములను, జోలపాటల రూపమున నిత్యమూ పాడి బిడ్డలకు బోధచేయవలెనన్న ముఖ్యోద్దేశ్యము ఇమిడి ఉన్నది విభిన్న కాలములలో కాలానుగుణములైన మార్పులను చేయుటకై అవతారము కెత్తిన పరమాత్మకు, (ప్రకృతిమాయలో పడి, విధ్యుక్త ధర్మము మరచి పోకుండ ఉండటానికి బాల్యములో, జీవితములే (ప్రేరేపులైన తలిదండ్రులు వెనకటి అవతారఘట్టములను పాడి, జ్ఞాపకము చేసి పట్లు కొన్ని పాటలరూపమున తెలుపుతున్నది

నిదురించే మనసు శాంతిని కోరుతుందనీ, గాఢ సుషుప్తిలో ఏకత్వ సుఖమూ, శాంతి ఉంటాయి కనుక ఆ సమయములో బిడ్డల ఆత్మను (ప్రబోధించుతూ, జీవాధారియైన జీవుడు పరమాత్మలోని ఒక అంశమనీ, కర్తవ్యము నిర్దేశించుతూ సామము చేయటము ఆచారమైనది అదిగాక బిడ్డలు నిదురించేటప్పుడు గాలి, ధూళి సోకకుండనూ, వారి అంతఃకరణము (ప్రజ్వలింపచేయటానికి అఖండమైన ఆత్మ సంస్కృతిని బిడ్డలకు కలిగించటానికి ఈ పాటలు తోడ్పడుతాయి అందుకొరకే పురాణగాథలు, వీరగాథలు, ఈ పాటలలో ఇమిడి ఉన్నాయి వాటిలో ముఖ్యమైనది వేదాంత తత్వములతో నిండి ఉన్న దీపాట -

జో జో అచ్యుతానంద జో జో ముకుందా
రార పరమానంద రామగోవిందా

జోజో

తొలుతి (ప్రహ్మాండంబు తొట్టిగావించి
బాలుగు వేదాల గొలుసు లమరించి
బలులైన ఫణిరాజు పాన్పుగావించి
నెలుల డోలికలోన చేర్చి లాలించి

జోజో

తొమ్మిదివాకిళ్ల తొలిలోపలనూ
(క్రూరులను అణగుపరు సాధులైగుపరూ
అందులో ముగ్గురు మూర్తులున్నారూ

జోజో

పట్టవలె ఆగ్గురిని పదిలంబుగాను
కట్టవలె ముగ్గురిని కదలకుండెగను
ఉండవలె ఒక్కరిని హృత్తు

మలుమందూ జో అచ్యుతా

ఓంకార మనియేటి ఒకతొట్టెలోనూ
తిత్వమని అనియేటి చలువలం బరచి
పెడ్కాతో పాపడిని ఏర్పాటుచేసి
నిదురపుచ్చవలుల వాకచైపాడ

జోజో

నవరంధ్రాలతో కూడి నమానవ దేహంలోపల (క్రూరులైన అరుగురు అనగా కామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్యము లనే అరిషడ్వర్గములను అరికట్టి, సాధులనబడు పంచేంద్రియములనుని(గహించి, ముగ్గురు మూర్తులైన సత్వరజస్తమో గుణములను కట్టడిచేసి హృదయకమలములో పరమాత్మనునిలుపు కొనమని యీ జోలపాటలోని భావము అఖండమైన ఆత్మసంస్కృతి కలగజేయటానికి, మధురస్వరముతో, మంగళకరమైన రాగములో మృదు మధుర గాథలను వినిపించటమూ— 'జోజో' అనటములో 'నీవెవరని అనుకుంటున్నావో, నీది పరమాత్మస్వరూపము సుమా!' అని హెచ్చరించటమూ మానవజన్మములోని బలహీనతను అరికట్టే మార్గములనుబోధిస్తూ, ఆధ్యాత్మికశక్తిగణన అతిసిఫారసలకు ఇవ్వటంలో ఆధ్యాత్మికతతో గూడిన ఈశ్వరీయ జ్ఞానమును బాల్యములోనే (ప్రారంభించవలె ననునది, మన (ప్రాచీనులఆదర్శమని సువ్యక్తమవుతున్నది వీరగాథలను, మానవధర్మములను, అవతారఘట్టములను జోలపాటలలో ఇమిడ్చి, బిడ్డలను నిదురపుచ్చటానికై పాడటంలో (భమరకీటన్యాయముగా వారిని వీరులనుగా సిద్ధముచేయవలెనని (ప్రాచీనుల ఆశయమని మనకు తెలుస్తున్నది పెండ్లిపాటలలో వలుసపాటలు గంధపు పూత పాటలు బూపం బంతిపాటలు వడుపపాటలు అప్పగింతల పాటలు తీలు పుచ్చగర పాటలు మంగళహారతులు చిత్రవిచిత్రములుగా వుంటాయి

బూపం బంతిపాటలు భోజనముల వద్ద పాడేవి, వీటిలో భోజనపదార్థములు వియ్యాలవారింట కొలతిలువిందు వైభవము వర్ణించబడి వినోదకరముగా వుంటాయి

తీలుపుచ్చగర పాటలు ద్వారమున కనకతల స్వామి- ఇనతల దేవి- మ్యాతలు పులు బంధింపబడి ఉంటాయి స్వామి తీలుపులు తెరవమని అంటాడు ఆమె తెరవనంటుంది ఆయన మాటలను ఆమె నమ్మనంటుంది అవతార ఘట్టములను ఏకరువుపెటి నేను ఆదివారాయణు నుతీలుపుతీయమని స్వామి అడగటము- దేవి- నేను అదిలక్ష్మినని అలిగి మాటి బిగించటమూ- కడకు స్వామి అను నయపు వాక్యాలతో దేవి తీలుపులను తీయించటము జరుగుతుంది

(సశేషం)

దక్షిణ రైల్వే

దక్షిణ రైల్వే బ్రాడ్ గేజి

మీటరు వెడవాడ, రాయపురం జిల్లాలలోను, మీటర్ గేజిమీద గుంతికల్లు, కాంబిజిల్లాలలోను 1952 మే 1 నుంచి డిశంబరు 31 వరకు 8 నెలలకాలము కాలిపోయిన రాతిపీ బొగుముక్కలు ఏరిపెట్టుటకు, బూడిద ఎత్తివేయుటకు పెడ్డపద్ద లోకో యార్డులు శుభ్రపరచుటకును, ట్రాఫిక్ యార్డులోను, ట్రాఫిక్ యార్డులోని వీటిగోతులు (Water column pits)లోను కాలిపోయిన రాతిపబొగ్గు ముక్కలను 24 గంటలలో ఏరిపెట్టుటకును పెండర్లు కోరబడుచున్నవి

½ అంగుళం, అంతకుపైన పైజుగల ఈ బొగ్గు ముక్కలు రైల్వే వారికి చెందును ½ అంగుళముకు తక్కువ పైజు ముక్కలు కంట్రాక్టరుకు చెందును కంట్రాక్టరు, కంట్రాక్టు కాలమునకు పెండరు ఇచ్చియున్న మొత్తము అడ్వాన్సుగ చెల్లించి వాటిని తీసికొనవచ్చును ఈ చెల్లుబడికి తోడు కంట్రాక్టరు కాలిపోయిన రాతిపబొగ్గు ముక్కలు ఏరుటకు, లోకో యార్డులు శుభ్రము చేయుటకు, బూడిద ఎత్తివేయుటకు తన సంతి కూలీలను పెట్టుకొనవలసియుండును

పేరు	ఆఫీసర్ ఇన్-ఛార్జి
భీమవరం-	డిస్ట్రిక్టు మెకానికల్ ఇంజనీరు, దక్షిణ రైల్వే, వెజవాడ
కేసీనుంట సందబూను వాలాజా రోడ్డు	డిస్ట్రిక్టు మెకానికల్ ఇంజనీరు, దక్షిణ రైల్వే, రాయపురం
దొనకొండ సంధ్యాల గుంతికల్లు కాకినాడ పల్లి లోకోషెడ్డు, మీటర్ గేజ్ ట్రాఫిక్ యార్డు ధర్మపరం హిందుపూర్	డిస్ట్రిక్టు మెకానికల్ ఇంజనీరు దక్షిణ రైల్వే, గుంతికల్లు
గడగ్ తెల్లి హోట్లి లోండ కొరగోకాపల్ రోడ్	డిస్ట్రిక్టు మెకానికల్ ఇంజనీరు, దక్షిణ రైల్వే, హుబ్లి

2 లోగడ అనుభవము ముఖ్యముగా కావలెను

3 పెట్టు 1-5 రు 2/-ల వంతున (ఈ సొమ్ము వాపసు చేయబడదు) చెల్లించి 1952 ఏప్రిల్ 14 పగలు 12 గంటలవరకు ఆఫీసర్-ఇన్-ఛార్జి వద్ద టెండరు, అగ్రిమెంటు ఫారములు పొందవచ్చును

4 ఆఫీసర్ ఇన్-ఛార్జిచే 1952 ఏప్రిల్ 14 పగలు 12 గంటలవరకు టెండరుదార్లనుండి టెండరు డిపాజిట్టు మొత్తము తీసుకొనబడును

5. టెండర్లు 1952 ఏప్రిల్ 15 పగలు 12 గంటలకు మించకుండ ఆఫీసరు-ఇన్-ఛార్జివద్ద దాఖలు చేయబడవలెను

6 టెండరుదారులు, టెండరు ఫారములో ఇవ్వబడిన నమూనా ప్రకారము, రాబడి పన్ను చెలుబడి సర్టిఫికేటు ఒరిజనలులో దాఖలు చేయవలెను -

ఎస్, ఆర్ శర్మ,
చీఫ్ ఆపరేటింగ్ సూపరింటెండెంటు,
31-3 52 మదరాసు.

బహుమతి రు 500

(గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డు)

తెల్ల వెంట్రుకలను పోగొట్టును

రంగులనుమాచి మోసపోవద్దు అది తాత్కాలికము మా నవనగల "ఘనా మోహిని హేర్ ఆయిల్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వద్ధతిలో తయారై 60 నుండి వయస్సువరకు వెంటుకలను నల్లగా వుంచును ఇదిగాక మెదడుకు చల్లదనమిచ్చును "ఉన్మాదము, తలనొప్పి" వచ్చినట్టుల రానీయదు "జ్ఞాపకశక్తిని [illegible] వృద్ధిచేయును కొద్దిగా [illegible] రూ 3 8-0 3 సీసాలు [illegible] వగుము నెరిసివుంటే ఒకసీసా రు 5 0 0 3 సీసాలు రూ 12/- పూర్తిగా నెరిసివుంటే ఒకసీసా 7/ 3 సీసాలు రూ 18/ ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రూ 500/

INDRA LABORATORIES
(18) P o RajDhanwar (H Bagh)

ఏకాదశలు

శ్రీ రామనూతల ఆంజనేయులు

ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ మొదలు ఏప్రిలు 12 వ తేదీ వరకు

గ్రహస్థితి

రవి - శుక్ర బుధులు (మీనం) కుజుడు (తుల) గురువు (మేషం) శని (కన్య) రాహువు (కుంభం) చంద్రుడు (సింహ- కన్య- తులల్లో)

రాశ్యంతర గ్రహయోగములు

7 రవి-కుజ (పదవస్థకం) 10 రవి-శుక్రయోగ- 12 బుధ శని (సమసప్తకం)

మార్కెట్టు మార్పులు

ముఖ్య గ్రహయోగములు తేజీని సూచించవు, వాటాలు 10 వరకూ మందంగానే యుంటవి సూచెలూ- వస్త్రాలూ- ఎసుమతికి అవకాశాలున్నా అంతిశృద్ధి కరంగా అగపడవు పండిబంగారాలు లంగనునించి-10 మధ్యాహ్నాం కొనడం లాభించును పసుపూ- చింతపండూ- చెలనూ మొదలగు ఆహార వస్తువులకు కొంతిమొత్తకు కలుగుతుంది

మిలగ్న (రాశి) ఫలాలు

మేషం (అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1-పాదం)

ఈ వారంలో ముఖ్య గ్రహచారం గతివారంలో కన్నా మేలుగాయుంది 8 మధ్యాహ్నంవరకు బద్ధకం ఎక్కువ వృత్తుల్లో లక్ష్యంయుండదు (ప్రయాణానికి ఆటంకాలు కలుగుతవి 9, 10 ల్లో పట్టుదల వల్ల యత్నకార్యాలు సాధించ కలుగుతాయి ఆరోగ్యాభివృద్ధి కలుగుతుంది. డబ్బు చేతికివచ్చే సూచనలున్నవి కాజకీయాల్లో (గతి కక్షులను మించకలుగుతారు 11,12 ల్లో వస్తువాహనాలు కొనడానికి అవకాశాలు కలుగుతవి విందు వినోదాల్లో- సభలలో పాల్గొనవలెం కలుగుతుంది 8 అసౌఖ్యం 11 శుభవార్త

వృషభం (కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పాదాలు)

ఈ వారంలో 6, 7, 8 ల్లో ఇనుపపాదులు పడవడి పంచేహాన్ని కలిగిస్తుంది భోజన శయన సౌఖ్యం యుండదు 9, 10 ల్లో యత్నకార్యాలకు విఘ్నాలు ఎక్కువ ముఖ్య కార్యక్రమం చాలా ఆసక్తుంది వారాంతింలో అనుకూల పరిస్థితులు కలుగుతవి కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో గతిలోపాలు ఏవరించుకోవ కలుగుతారు ఆరోగ్యం ఉష్ణాధిక్యతవల్ల (ప్రథమం లో కొంతి తగ్గినా వారాంతానికి మేలుగా యుంటుంది శుభపుణ్య కార్యాలు జరుపవ అవకాశాలు కలుగుతవి 11 శుభవార్త 12 ధనలాభం

మిథునం (మృగశిర 3, 4, ఆర్ద్రా పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు)

ఈవారంలో ఆజ్యలాభాల్లో గ్రహబలం 8 మధ్యాహ్నం వరకూ ముఖ్య పరిష్కారాలకూ నూతనయత్నానికి అవకాశం యిస్తుంది గొప్పవారి సహాయంతో ఆర్థికలోటు పర్దుకొనవలుకుతారు తర్వాతి 10 సాయంత్రంవరకూ మిత్రులవల్లా, (ప్రయాణంవల్ల శ్రమ కలుగవచ్చు 11, 12 ల్లో అజీర్ణంవల్ల ఆరోగ్యం తగ్గుతుంది స్త్రీపుత్రులకు పోకాటలకు వదలండి ఆర్థికంగా కొద్ది చిక్కులు కలుగుతవి కాని సవరించుకొనగలుగుతారు

కర్కాటకం (పునర్వసు 4, పుష్యమి ఆశ్లేష)

ఈ వారంలో గ్రహబలం మీకు అంతి అనుకూలంగా లేదు గురువిత్తణం వదలడమే మీ అనుకూలపరిస్థితులలో మార్పును సూచిస్తుంది కాని శుభబలం మీకు చివరిసమయాల్లో సహాయాన్ని వ్యక్తపరుచు 6, 7, 8 ల్లో అల్పులతో కలహానికి దారితీయవచ్చు ఇరుగుపొరుగు ఆడవారితో ఎలాటి చొరవా వద్దు అపకీర్తికి పందిహోటకూ అవకాశాన్నివ్వవచ్చు 8, 9, 10 ల్లో పరిష్కారాలూ పేరుబడులూ లాభకరం ఉద్యోగవకాశాల్లో అనుకూల మార్పులు కలుగుతవి వారాంతింలో (ప్రయాణభంగం అస్వస్థతి

సింహం (మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పాదం)

ఈ వారంలో ముఖ్య గ్రహబలం గతివారంలో కన్నా మేలుగా యుంటుంది ఆర్థికలోపాలు పరిహరించుకొనగలుగుతారు గొప్పవారి స్నేహితం దైవభక్తి సభాప్రవేశం గౌరవం కలిగే సూచనలున్నవి భార్యాబిడ్డలకు ఆరోగ్యం తిన్నగాయుండదు మీరుకూడా పాత్రికడుపు నొప్పితో బాధపడవచ్చు 6, 7, 8 మిత్రులతో ఎక్కువ కాలం గడుస్తుంది 9, 10 నూనం గౌరవాన్ని పెంచగలదు వారాంతింలో పెట్టిన పన్నీ పాధించకలుగుతారు 12 శుభవార్త

కన్య (ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1, 2 పాదాలు)

ఈ వారంలో మీరు మీ అన్ని వ్యవహారాలలోనూ అత్యంతజాగ్రత్తను చూపవలసియుంటుంది (ప్రయాణం వృథా అవుతుంది పరిష్కారాలూ పెట్టుబడుల్లో ఆశాభంగం వ్యవహారాల వల్ల మనస్సునకు అశాంతి కలుగుతుంది కుటుంబంలో ఖర్చులు పెరుగుతవి ఉద్యోగ వకాశాల్లో పైవారితో అనుకోని విధంగా సంఘర్షణలు కలుగుతవి 10 మిత్రసహాయం శుభవార్త

తుల (చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

ఈ వారంలో శుభగ్రహసంచారం సంఘంలో గౌరవాభివృద్ధినీ ఉద్యోగ వకాశాల్లో అభివృద్ధినీ పెంచకలదు వ్యాపారాదుల్లో లాభనూచనలుతిప్పక దూరప్రయాణాలు చేయవలసిన అవకాశాలు కలుగుతవి ఆరోగ్యంలో మాత్రం జాగ్రత్త అవసరం అకాల భోజనానికి అవకాశం యివ్వవద్దు 6, 7, 8 ల్లో పరిష్కారాలు లాభకరం మిత్రులకు సహాయపడకలుగుతారు 9, 10 ల్లో బంధుమిత్రులతో కలహం బిడ్డలకు ఆరోగ్యభంగం విషజంతువుల వల్